

Asia: VN/35525/2023/

Lausuntopyyntö taksisääntelyn arviomuistio

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

2.2 Ajoluvan saamisen estävät rikokset

Olisiko tarpeen lisätä tuomioita tietyistä aserikoksista sekä maksuväline- ja petosrikoksista ajoluvan saamisen esteeksi? Mitkä olisivat suurimpia vaikutuksia, joita muutosehdotukset voisivat aiheuttaa? Olisiko muita rikostuomioita mitä pitäisi huomioida ajoluvan myöntämisen esteenä?

-

2.3 Taksinkuljettajan ajoluvan peruuttaminen

Tulisiko ajoluvan peruuttamisen ehtoja ja keinoja muuttaa joltain osin?

-

2.4 Taksinkuljettajan koulutus

Mitä hyötyjä tai haittoja sekä vaikutuksia pakollisesta koulutuksesta olisi? Nostaisiko pakollinen koulutus alalle tulon kynnyksiä? Lisäisikö koulutus luotettavuutta? Vaikuttaisiko taksinkuljettajien koulutus työvoiman saatavuuteen taksialalla? Kohdistuisivatko vaikutukset erityisesti jollekin alueelle tai joihinkin palveluihin?

Jos koulutus säädettäisiin pakolliseksi, niin miten koulutuksen sisältö ja kesto tulisi rakentaa? Olisiko tällä hetkellä voimassa oleva erityisryhmien kuljettajakoulutus syytä lisätä osaksi pakollista koulutusta vai jättää erilleen joko vapaaehtoiseksi tai pakolliseksi?

Kenelle koulutus säädettäisiin pakolliseksi? Vain uusille alalle tuleville kuljettajille? Alalle vuoden 2018 jälkeen tulleille kevennettynä koulutuksena joko siirtymäajalla tai ajoluvan uusimisen edellytykseksi? Olisiko tarpeen säätää myös erillisestä jatkokoulutuksesta?

2.5 Taksinkuljettajan koe

Miten koetta tulisi kehittää? Tulisiko kokeen suorituskertojen määrää rajata ja asettaa karenssi esimerkiksi kolmen hylätyn koekerran jälkeen? Tulisiko vilpin jälkeistä karenssiaikaa pidentää? Näkemyksenne karenssiajoista? Tulisiko myös jälkikäteen havaitusta vilpistä voida asettaa seuraamuksia?

3.2 Hyvämaineisuuden estävät rikokset

Tulisiko hyvämaineisuuden arviointiin lisätä esteeksi myös henkeen ja terveyteen sekä maksuvälinerikoksiin ja petoksiin liittyviä rikostuomioita? Mitä vaikutuksia näillä muutoksilla olisi taksialalle, sekä laajemmin tavara- ja henkilöliikenneluvan hakijoihin ja haltijoihin?

3.3 Yrittäjäkoe

Tulisiko kokeen järjestäminen siirtää Traficomien vastuulle? Mitä vaikutuksia sillä olisi nyt kokeita järjestävälle taholle ja kokeen suorittajille?

3.4 Koulutusorganisaatioiden valvonta

Tulisiko koulutusorganisaatiolle ja/tai koulutuksesta vastaavalle henkilölle asettaa tarkempia kelpoisuusvaatimuksia ja/tai esteitä hyväksynnälle? Jos vaatimuksia asetettaisiin, millaisia vaatimusten tulisi olla?

4.2. Värilliset rekisterikilvet

Mitä hyötyjä/haittoja ja vaikutuksia värillisistä rekisterikilvistä olisi? Miten värillisiä rekisterikilpiä tulisi valvoa?

4.3 Ajoneuvon rekisteröiminen liikenneluvan haltijan yksinomaiseen hallintaan

Mitä hyötyjä ja haittoja olisi vaatimuksella rekisteröidä ajoneuvo liikenneluvan yksinomaiseen hallintaan? Mitä vaikutuksia sillä olisi alalle (taksinkuljettajille ja taksirytyksille) ja toimivaltaisille viranomaisille? Vaikuttaisiko ajoneuvon rekisteröiminen saatavuuteen taksialalla? Kohdistuisivatko vaikutukset erityisesti jollekin alueelle tai joihinkin palveluihin?

4.4 Rekisteritunnuksen kytkeminen liikennelupaan

Mitä hyötyjä ja haittoja olisi vaatimuksella kytkeä rekisteritunnus liikennelupaan? Mitä vaikutuksia sillä olisi alalle (taksinkuljettajille ja taksiryityksille) ja toimivaltaisille viranomaisille?

-

4.5 Julkiset tiedot taksitoimijoista

Mitä hyötyjä ja haittoja olisi julkisesta rekisteristä? Mitä tulisi huomioida valmistelussa?

-

4.6 Valvonnan tehostaminen: seuraamukset taksivalaisimen ja hinnaston puutteista

Mitä seikkoja tulisi huomioida liikennevirhemaksun määräämisessä? Olisiko muita liikennepalvelulain säännöksiä, joiden noudattamatta jättämisestä tulisi määrätä seuraamus osana taksialan valvontaa?

-

5.2 Vaihtoehtoiset toimenpiteet

Tulisiko taksamittari säätää pakolliseksi useampiin ajoihin kuin mitä laki nyt edellyttää? Saako käytössä olevista lain mukaisista muista laitteista ja järjestelmistä yhtä kattavat tiedot kuin taksamittarista? Mitä ovat taksamittarin tai muun laitteen tai järjestelmän kustannukset kuljettajalle tai yritykselle? Olisiko erillinen pilvipohjainen tiedonvaihtojärjestelmä hyödyllinen?

Taksamittarin käytöllä on merkittäviä hyötyjä taksien verojen ja harmaan talouden valvonnassa. Tässä muutamia keskeisiä hyötyjä:

1. Tarkka kirjanpito ja raportointi:

- Taksamittari kirjaa tarkasti kaikki tehdyt matkat, mukaan lukien matkan pituuden, keston ja hinnan. Tämä auttaa sekä yrittäjää että veroviranomaisia pitämään tarkkaa kirjanpitoa tuloista.
- Säännölliset ja tarkat raportit estävät tulojen pimittämistä ja parantavat verovalvontaa.

2. Reaaliaikainen seuranta:

- Monissa nykyaikaisissa taksamittareissa on GPS-seuranta, joka mahdollistaa ajoneuvon liikkeen reaaliaikaisen seuraamisen. Tämä vähentää mahdollisuutta ilmoittaa väärät matkatiedot.
- Reaaliaikainen seuranta auttaa myös viranomaisia havaitsemaan ja puuttumaan mahdollisiin väärinkäyttöihin nopeasti.

3. Automaattinen tietojen kerääminen:

- Taksamittarit keräävät automaattisesti tiedot jokaisesta matkasta, mikä vähentää manuaalisen kirjaamisen ja siihen liittyvien virheiden riskiä.
- Automaattinen tietojen kerääminen varmistaa, että kaikki matkat ja niistä saadut tulot ovat dokumentoituja ja jäljitettävissä.
- Kaikki markkinoilla olevat mittarit tukevat ajotietojen reaaliaikaista siirtoa taustajärjestelmiin. Nyt jo on olemassa toimijoita, jotka ovat kyvykkäitä ottamaan useista eri mittarityypeistä dataa vastaan ja näyttämään ne.

4. Valvonnan tehostaminen ja auditoinnit:

- Kaikkien matkojen, riippumatta niiden tilaustavasta tai maksutavasta, kirjaaminen taksamittariin mahdollistaa tehokkaan valvonnan ja auditoinnit. Veroviranomaiset voivat verrata taksamittarien tietoja yrittäjien ilmoittamiin tietoihin ja havaita mahdolliset poikkeamat nopeasti.
- Taksamittari valvoo myös autolla ajettavaa kokonaismatkaa, eli se kirjaa sekä ammattikäytössä että yksityiskäytössä ajatut kilometrit. Tämä auttaa viranomaisia valvomaan, kuinka paljon autolla on ajettu työ- ja yksityisajaja.
- Takseista on usein haettu arvonlisäveron palautusta, johon ei ole oikeutta yksityisajoilla. Taksamittarin avulla voidaan erottaa ammattiajoista yksityisajot, mikä estää arvonlisäveron väärinkäytöksiä ja varmistaa oikeudenmukaisen verotuksen.
- Alustatalouden toimijat sekä kaikki toimijat, jotka hinnoittelevat kyydit etukäteen, kuten matkapalvelukeskukset, tulee toimittaa tiedot taustajärjestelmiin, joista ne voidaan tarkistaa ja toimittaa kirjanpitoon. Tämä vähentää harmaan talouden riskiä ja varmistaa, että kaikki tulot ilmoitetaan asianmukaisesti verotusta varten.

5. Laskutuksen ja maksujärjestelmien integrointi:

- Taksamittarit voivat olla integroituja maksupäätteiden kanssa, jolloin maksut rekisteröidään välittömästi ja oikein. Tämä vähentää käteisrahan käyttöä ja sen mukana tulevia riskejä.
- Korttimaksut ja sähköiset maksut ovat jäljitettäviä ja ne jättävät selkeän paperijäljen, mikä helpottaa verovalvontaa.

6. Lakien ja säädösten noudattaminen:

- Taksamittarin käyttö on usein lakisääteistä, ja sen avulla varmistetaan, että kaikki toimijat noudattavat samoja sääntöjä.
- Säännösten mukainen taksamittarin käyttö auttaa estämään kilpailun vääristymistä ja varmistaa reilut toimintatavat.

7. Kuluttajansuoja:

- Taksamittarit varmistavat, että asiakkaat maksavat oikeudenmukaisen hinnan matkastaan, mikä lisää kuluttajien luottamusta taksipalveluihin.
- Kuluttajien valitukset voidaan käsitellä tehokkaammin, kun matkoista on tarkat tiedot saatavilla.
- Mittareista tulevaa tietoa voidaan hyödyntää myös rikostutkinnassa. Rikos on voinut kohdistua asiakkaaseen tai kuljettajaan, ja tarkat matkatiedot auttavat viranomaisia selvittämään tapahtumia ja keräämään todisteita.

Lisäksi taksamittarin käyttö ei poista mahdollisuutta sopia kyydin hintaa tai sovelluksella tilaamista. Kaikki taksilla ajettavat ajot on syötettävä mittariin ja merkittävä niiden maksutapa esim. käteinen, sovellus, maksukortti jne. Tämä täydentää ja tehostaa taksamittarin toimintoja seuraavasti:

1. Kyytejä koskevien sopimusten hallinta:

- Vaikka taksamatkan hinta voidaan sopia etukäteen asiakkaan kanssa, kaikkien matkojen tiedot on silti syötettävä taksamittariin. Tämä varmistaa, että kaikki ajettavat matkat ja niistä saadut tulot ovat asianmukaisesti kirjattu ja veroviranomaisten saatavilla.
- Ennalta sovitut hinnat voidaan tallentaa taksamittariin, mikä helpottaa niiden seuranta ja raportointia.

2. Monipuolinen maksutapojen kirjaus:

- Taksamittarin avulla voidaan kirjata kaikki eri maksutavat, kuten käteinen, sovellusmaksut ja maksukortit. Tämä vähentää käteisellä tapahtuvan maksamisen väärinkäytöksiä ja helpottaa maksutapahtumien jäljittämistä.
- Monipuolinen maksutapojen kirjaus taksamittarissa auttaa veroviranomaisia seuraamaan tarkasti kaikkia tuloja riippumatta maksutavasta.

3. Sovellusten integrointi:

- Nykyiset taksamittarit voivat olla integroitavissa erilaisiin taksisovelluksiin. Tämä mahdollistaa sen, että sovelluksella tilatut kyydit kirjautuvat automaattisesti taksamittariin, mikä lisää läpinäkyvyyttä ja vähentää väärinkäytösten mahdollisuutta.
- Sovellusten kautta saadut tiedot, kuten tilauksen ajankohta, reitti ja maksu, voidaan synkronoida taksamittarin kanssa, mikä parantaa raportoinnin tarkkuutta.

Yhteenvetona, taksamittarin käyttö ei rajoita kyydin hinnan sopimista etukäteen tai sovelluksen kautta tilaamista, vaan se täydentää ja tehostaa näitä toimintoja. Kaikkien matkojen kirjaaminen taksamittariin ja monipuolisten maksutapojen merkitseminen parantaa verovalvontaa ja vähentää harmaan talouden riskiä. Lisäksi taksamittarin kyky valvoa ajettuja kilometrejä auttaa erottamaan

ammatti- ja yksityisajot, mikä varmistaa arvonlisäveron palautusten oikeellisuuden. Tämä edistää reilua kilpailua ja varmistaa, että taksitoiminta on läpinäkyvää ja luotettavaa niin asiakkaille kuin viranomaisillekin.

5.3 Velvoitteiden hoidon henkilöpiirin laajentaminen

Huomioita velvoitteiden hoidon henkilöpiirin laajentamisesta?

-

6.2 Ajovuoroista sopiminen

Kannustaisiko Kilpailu- ja kuluttajaviraston täsmällisempi ohjeistus siitä, missä tilanteissa ajovuoroista sopiminen olisi mahdollista, sopimaan ajovuoroista ja päivystyksistä vai koettaisiinko ajovuoroista sopiminen tästä huolimatta riskialttiiksi? Mitä koette olevan suurimpia epäselvyyksiä ajovurojen sopimisessa?

-

6.3 Julkisesti tuettu päivystys

Huomioita tai kokemuksia julkisesti tuetusta päivystyksestä?

-

Loppuun yleisiä kysymyksiä

Onko teillä muita kommentteja tai lisätietoja taksisääntelyyn liittyvän säädöshankkeen jatkotyössä huomioitavaksi?

Onko arviomuistioissa nostetut mahdolliset vaikutukset muutosehdotuksiin oikeansuuntaisia? Kun jatkovalmistelussa arvioidaan vaikutuksia tarkemmin, olisiko vaikutuksia syytä täydentää joillain näkökulmilla?

Onko arviomuistion nykytilan kuvausta koskevat osiot oikeansuuntaisia ja riittävän kattavia? Olisiko nykytilan kuvausta syytä täydentää joillain näkökulmilla tai tarpeellisilla tiedoilla?

Koetteko, että muistiossa esitetty arvio alalla nykyisin esiintyvistä haasteista on oikean suuntainen? Oletteko tunnistanee muita ongelmia, joita olisi tarpeen ratkaista julkisen sektorin toimenpiteillä?

Onko tiedossanne muita toimenpiteitä, joilla tiedossa olevia ongelmia voitaisiin ratkaista? Onko näistä toimenpiteistä kokemuksia esimerkiksi joistain muista maista tai joltain muulta toimialalta?

-

Rautio Mika
Trafore oy - Mika Rautio